

ERDÉLYI LAJOK

"Chon" irók és hírlapírók
A. Eszterházy-u. Tp. Buda

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 200, egy hónapra 70 le.
Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 45 P., negyedévre 22 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

A február elsején megnyíló parlament programja

A hatvannapos ülészakot királyi kézírattal meghosszabbítják még tizenöt nappal

Bucuresti. Saját tud. Az egyik déli lap értesülése szerint a parlament, amely február hó 1-én nyílik meg, csak 60 napig marad együtt, vagyis az ülészak március 31-én beárul. Március 15-én, amikor az alkotmány értelmében a parlamentnek szabadságot kell vennie, királyi leíráttal 15 nappal meghosszabbítják az ülészakot és ez lesz az egyetlen meghosszabbítás.

len meghosszabbítás.

A miniszterelnök ismét felhívással fog fordulni a pártok vezetőihez, hogy a parlament megnyitása után mondjanak le a hosszas igazolási és válaszfelirati vitáról, hogy a rövid parlamenti ülészakot a szükséges, rendes törvényjavaslatok letárgyalására fordíthassák.

A kormány új ipari és kereskedelem-ügyi munkaterve

A költségvetésnél nagy takarékoszággal járnak el, hogy a honvédelem és az adósságrendezés nagy költségei fedezetet nyerjenek

Bucuresti. Saját tud. A minisztertanács tegnap este 6 órai kezdettel **Tatarescu** elnöklete alatt ülést tartott.

Assan ipar- és kereskedelemügyi alminiszter ismertette a kormány ipar- és kereskedelemügyi munkatervét. Főbb vonásokban kifejtette, milyen vezérelvek szerint folytatja a kormány e téren az ország gazdasági ujjáépítésének munkáját s különösen három problémát emelt ki, amelyek a kormányt mindenekelőtt foglalkoztatják.

E problémák: a kontingentálás ügyének megoldása, a külkereskedelem élénkebbé tétele, olyan kereskedelmi egyezmények politikájának folytatásával, amelyek a piac növelését biztosíthatják s végül az ipar támogatása összhangba hozva azt a nemzetvédelem érdekeivel.

A minisztertanács hétfőre összehívta a kormány gazdasági bizottságát, hogy vitassa meg a kontingentálás kérdését.

Ezután **Victor Slavescu** pénzügyminiszter előadást tartott, hogyan hajította végre a kormány a költségvetést 1933 november 15-től 1934 január 15-ig és kimutatta, hogy ez idő alatt a nyugdíjak, fizetések és az államháztartás fenntartására szükséges anyagi kiadások fedezetét nyertek. A pénzügyminiszter ezután rámutatott arra, hogy hogyan fogja a költségvetést a jövőben végrehajtani, — különös te-

kintettel a tisztviselői fizetések, nyugdíjak és anyagi kiadások pontos előteremtésére.

Az 1934—1935. évi költségvetésre vonatkozólag a pénzügyminiszter rámutatott azokra az irányelvekre, amelyek szerint az egyes minisztériumoknak a költségvetéseiket össze kell állítaniok, figyelemmel egyfelől az elkerülhetetlenül szükséges adókönyvitésekre, másfelől pedig a kiadásokra, amelyek az állami gépezet zavartalan működése szempontjából okvetlenül szükségesek.

A pénzügyminiszter kérte a szakminisztereket, hogy költségvetéseik összeállításánál a lehető legnagyobb takarékoszággal járjanak el és küszöböljenek ki minden szükségtelen megterhelést. Ez annál is inkább fontos lesz, mert a honvédelemmel és az adósságrendezés kérdésével kapcsolatban igen jelentős és elkerülhetetlen költségek fognak felmerülni.

Huszmilliárd a belföldi adósság.

Bucuresti. Saját tud. A csütörtöki minisztertanácson a pénzügyminiszter kimutatta, hogy az országnak a külföldi adósságokon kívül 20 milliárd belföldi adóssága van hátralékos nyugdíjakban, fizetésekben és a szállítókkal szemben fennálló tartozásokban.

A pénzügyminiszter ezzel a kimutatással indokolta azt a felszólítását, hogy egyes szakminiszterek költségvetésüket a legnagyobb takarékoszággal állítsák össze.

A rendi rend

Irta: **Sulyok István dr.**

Mint a gyümölcs a hajtató fedél alatt, úgy érik a rendi gondolat abban a fülledt légkörben, amit a régi társadalmi és gazdasági berendezkedés válsága okozott.

A világháború s az óriási összecsapás gazdasági következményei nélkül ez a fejlődés bizonyára sokkal lassabban ment volna végbe. A háború mindenütt jelentkező tanításai nélkül az emberiség talán csak sokára jött volna rá arra, hogy az osztályharc tana is háborústan s az lényegében ugyanazt a harcot jelenti, amit a szuronyoknak az összeakadása és a gránátok süvítése. Ha a formája más is, az eredménye ugyanaz: ha egyszer eldől, az emberi társadalom győzőkre és legyőzöttekre hull szét, ami magában hordja az új háborúnak a magját.

A háborút törvénné emelni annyit jelent, mint az emberi szervezet célját — a betegségben látni. Miként az emberi organumot minden pillanatban fenyegeti a betegségek támadása, azonmód az emberi társadalmak felett is mindig ott függ a háborúnak és a harcnak a Damoklész kardja. Ez a bonyodalom éppen úgy fenyegeti a nemzetek közötti viszonyt, mint ugyanannak a társadalomnak keretén belül a különböző osztályok és csoportok társadalmi békéjét.

Az emberi életnek a célja azonban mégsem a bonyodalom, hanem az összhang, a béke.

Amikor ennek az összhangnak a helyét a legteljesebb hangzavar foglalja el s a béke piszkos rongyokban hever a porondon, érthető, hogy közelednie kell a pillanatnak, amikor a felbomlás folyamata mögött *világítani kezd az új társadalmi és politikai szintézisek gondolatának meleg és teremtő fénye.*

Akarmelyik égtáj felé nézünk, a horizonton mindenütt ennek a fénynek a hajnalodását látjuk.

Róma újra világító tanubizonyosságot tett az egész emberiség előtt arról, hogy ez a trónus van a legmagasabban az emberi életérdek pillanatnyi hullámzásai és a társadalmi elméletek mulandó igazságai fölött. Az a biztonság, ahogyan a pápai tanítás — mindenki mást megelőzően — az új rendiség szükségét hirdette, a hívő lelkek számára boldog felfrissülés, a kivülállók és közömbösök számára megrázó élmény és váratlan megvilágosodás. Azoknak a szemében is, akik nem akarják a hitnek és a kinyilatkoztatásnak útjait járni, a pápai tanítás csodálatos korszerűsége és bölcséleti mélysége a sorsdöntő tudományos felfedezésnek ellenállhatatlan súlyával esik az elméletek latjába és a jövő mérlegelésének serpenyőjébe.

Olaszországban a rendi alkotmány első intézményei most kezdték meg próbaútjukat. Azt a beszédet, amelyet Mussolini a korporációs törvényjavaslatról a római szenátus előtt mondott, mélységesen áthatják a pápai tanításnak az alapelvei. Amikor arról szólt, hogy azok a gazdasági alakulatok, amelyek tőkésüket — részvények formájában — a társadalomtól kapják, tulajdonképpen közintézmények s ezért társadalmi ellenőrzésük természetes és jogos, — nem tett egyebet, minthogy a va-

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLÓ
Budapest IV. Egyetem-utca 5. (A Belváros központjában).
100 modern, kényelmes szoba. Lifték. Hideg-meleg folyóvíz. Központi fűtés. Az étterem és kávéházban minden este szalonzene.
Az Erzsébet-pincében egypincér rendszer. — Menü: 1.60 P.
S Z A B Ó I M R E
tulajdonos.

gyonnak és munkának társadalmi szerepét és természetét hangsúlyozta. — a pápai tanítás szellemében.

Ausztriában a rendi állam a megvalósulás küszöbén áll. Aki azt a tervezetet, amely a megvalósításnak az első kísérlete lesz, figyelemmel tanulmányozta, nem egy helyen fedezhette fel a vérségi kapcsolatot, amelyet az a keresztény gazdasági tanok korszakalkotó kodifikációjával tart.

Magyarországon még nem jutott ez a gondolat hivatalos helyek tervezettségéig. De — amint mondani szokás — a levegőben van. Ma már senki sem mondja a magyar hétköznapi beszédben azt, hogy az orvos-szakma, vagy a mérnök-társadalom. Már egészen természetesen és megszokottan használják itt mindennap a közlegő új társadalmi rendnek a terminus technicusait: az orvosi rend, az ügyvédi rend, a gazda rend. A törvényhozás és kormányzás pedig, ha nem is elméletben, de bizonyos gyakorlati megoldások közben alkalmazza az új gondolatot.

Ebbe a körbe tartozik például az új közszállítási szabályzatnak a tervezete, amely a napokban került nyilvános megvitatás alá.

Rendkívül érdekes újítása a tervezetnek, — mondja valamelyik róla szóló ismertetés, — az a rendelkezés, amely az érdekképviselőket bekapcsolja az állami szállításokba. Az érdekképviselőkre a tervezet ugyanis azt a

kötelezettséget rója, hogy a szakmájukba vá-
gó szállításokhoz és munkálatokhoz szükséges
minden anyagról, a munkabékekről és a szo-
kásos hasznótekekről, valamint termelési fel-
tételről nyilvántartást vezessenek. Ez két-
ségkívül az első óvatos lépést jelenti Magyar-
országon a rendi szervezet alapjainak lefekte-
tése felé...

Ezen az elvi újításon kívül ez a magyar
közszállítási szabályzat gyakorlati szempon-
tokból is az új gazdasági világrendnek gondo-
latkörében mozog. Ennek a jele számos hatá-
rozott rendelkezés, amely a kézművességnek
feltétlen előnyt biztosít a nagyvállalkozóval
szemben. Így az új szabályzat szerint a három-
ezer pengő értéket túlnemlépő minden szállí-
tás a kisipart illeti meg s az állami egyenru-
hák fele szintén már a szabályzat erejénél
fogva a kisiparnak ad munkát.

Romániában végül a korporációs gondo-
lattal Mihai Manoilescu köre foglalkozik tu-

dományos felkészültséggel, amiről a *Lumea
Nouă* szemle hasábjairól hónaponként újabb
bizonyosságokat szerezhethetünk.

Ezek azonban csak azok a tünetek, ame-
lyeket közelről figyelhetünk. Keveset tudunk
arról az általános korporációs kísérletről,
amely Portugáliában folyamatban van. Né-
metországban egyelőre még a különböző szel-
lemi laboratóriumokban próbálkoznak hason-
ló módszerekkel, amelyekről eddig csak nagy
általánosságban érkeztek híradások.

Mindez világosan mutatja, hogy a rendi
társadalom gondolatja a mai élet valóságában
gyökerezik s ezek a gyökerek az emberi tár-
sadalom valóságos szükségleteiből táplálko-
znak.

A mag azonban, amelyről ez a tanítás ki-
nőtt és eltérélyesedett, az örök ifjúságnak
és a szüntelen újjászületésnek isteni csodája;
az egyetemes keresztény gondolat s az igazi
harmonia és béke, amely benne lakozik.

A föld minden országából kis léggömbök indulnak ma a sztratoszférába

Huszonöt kilométeres magasságban szétpukkanak és a meg-
figyelőműszerek ejtőernyővel térnek vissza

Budapestről jelentik: Ma, holnap és hol-
napután a világ minden országában, London-
tól Tokióig és Tokiótól Londonig, apró lég-
gömbök emelkednek a magasba. A műszerek
finom idegeivel vizsgálják meg azt a levegő-
réteget, amely 10 ezer méternél magasabban
borítja a földet. Ezek a műszeres ballonok
átlagosan 24—25 kilométeres magasságba
emelkednek, sőt rekordjuk 35 kilométeres ma-
gasság.

A világ valamennyi meteorológiai állomá-
sa kinyújtja tudományos csápjait a műszeres
ballonok útján a titokzatos sztratoszféra felé.
A nemzetközi sztratoszféra-kutatásnak eleinte
tisztán tudományos céljai voltak. Ma már fon-
tos gyakorlati jelentősége is van. A sztrato-
szféra-viszonyok ismeretében egyre pontosabb
és részletesebb időjelzéseket lehet adni, ame-
lyek a legkülönbözőbb gazdasági és egészség-
ügyi célok szolgálatába állíthatók. Ezenkívül
remény van arra, hogy idővel a nagytávolságú
légiforgalom is a sztratoszférában bonyolódik
le, ahol a repülőgépet a tájékozódásban nem
akadályozza felhő, ahol éppen ezért baleset-

mentesebb és biztonságosabb a repülés. Egy
időben azt hitték, hogy gyorsabb is a repülés
a sztratoszférában, miután a ritkább levegő-
tömegek kevesebb ellenállást fejtenek ki. Ez
a könnyítést azonban ellensúlyozza a motor-
nak és légesavarnak a ritka levegőben csök-
kent teljesítményessége. A 10 kilométernél ma-
gasabbra való felszállás és onnan való leszállás
sok időbe kerül. Ezért a sztratoszférára hasz-
nálatra csak olyan távolságokban lehet majd
gazdaságos, mint az európai-amerikai légi-
forgalom. A mostani három napon olyan lég-
gömböket bocsát a magasba a meteorológiai
intézet, amelyek automatikusan működő mű-
szereket visznek magukkal és megméri a lég-
nyomást, a hőmérsékletet, a levegő páratartal-
mát, 20—25 kilométeres magasságban a gumib-
ballon szétpukkan és a műszerek ejtőernyő
segítségével ereszkednek vissza a talajra. A
műszerek megtalálójának és beküldőjének a ma-
gyar meteorológiai intézet jutalmat ad. Érde-
kes, hogy a legtöbb műszer visszaérkezik az
intézethez. Magyarországon eddig körülbelül
200 kísérleti ballont bocsátottak fel és ennek
műszereiből mindössze kettő veszett el.

JULIER FERENC

„1914-1918“

A világháború
magyar szemmel

Gyönyörű amatőr kötés
ára 260 lei és portó

A Magyar Szemle Társaság kiadása

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁNÁL.

Egy párizsi riporter kudarcai

Irtó: Ruffy Péter

Kevesen tudják, hogy az interjú a hírlap-
írás legnehezebb műfaja. Kiváltképp akkor, ha
az újságíró fiatal és sokat akar. A következő
sorokban magamat leplezem le. Őszintén, min-
den szégyenkezés nélkül. Azt írom meg, ami
nem sikerült. Kis találkozások, futó beszélge-
tések, bosszus élmények és furcsa kudarok
gyűjteménye ez: apró morzsák nagy uti-
tarisznyámból.

Interjúm MacDonald- al

Az angol miniszterelnököt a párizsi északi
pályaudvaron láttam először. Zsibbadozva és
remegve álltam az újságírók között. A tor-
komban éreztem a szívem dobbanását, amikor
a pályaudvarra befutott a londoni gyors és az
egyik szalonkocsiból kiszállt MacDonald. Fe-
kete zakót viselt és világos felöltőt. Egyrétű
gallérja feszes vigyázban állt. Esarp nyak-
kendője aranygombbal megtűzve. A szemüve-
ge mögött biztos, komoly, szúrós tekintet.
Leánya és magántitkárnője, Isbell MacDonald
segített le a vonatról.

Napokkal ezelőtt készültem erre a talál-
kozásra. Hogy burkoljam fiatalágom és tekin-
télyesebb külsőm legyen, keménykalapot tet-
tem fel, monoklit viseltem, fehér kármástli huz-
tam és kezemben vastag tölgyfábot tartot-

tam. Mert sokat akartam és ilyen neveléses
lettem.

Mikor MacDonald kiszállt a vonatról, egy
lépést tettem előre. Valamit motyogtam a
nagy hangzavarban. Azt hittem, hogy a mi-
niszterelnök ott a helyszínen, fáradtan az uttól
és a fogadtatástól, nyilatkozni fog. Nem így
történt, mert minden máshogy történik, amint
kiagyaltuk.

Mikor Paul-Boncour kezelszorított az an-
gol miniszterelnökkel, még mindig ott álltam
mellette, az éljenzésben és a fuldokló hang-
zavarban.

Másra már nem emlékszem, mert a tömeg
elkapott, sodort és a lélegzet is elakadt bennem.
...Mikor kissé összeszedtem magam, már
egyedül voltam. Néhány utas ödöngött és hor-
dások baktattak mellettem. Bánatomban a
földre néztem, ahol egy behorpadt kemény-
kalap feküdt, egy összetört bot, egy sáros
bokavédő és egy porráaposított monokli.

Aznap nem vacsoráztam, keserűségemben
a kudarc miatt. Es talán azért is, mert egy
vasam sem volt...

Igy végződött a híres államférfival való
találkozásom.

Herriot

Lyonban jártam és találkozni szerettem
volna Herriot polgármesterrel, a volt minisz-
terelnökkel és külügyminiszterrel.

A gótszerű lyoni városába előtt silbakol-
tam reggeltől déli tízenként óráig, mert Herriot-
hoz nem lehetett bejutni, de én látni akartam
és megkérni arra, hogy nyilatkozzon. Már

zsibbadoztak lábaim, verítkeztem a nyári
forróságban s lemondtam mindenről, amikor
jött Herriot, kövéren és kacszáva és szivart
tett a szájába. Előbeálltam, mint egy utonálló,
ahogyan illik.

— Elnök úr! Magyar újságíró vagyok. Né-
hány kérdésem lenne.

Herriot rámnézett, aztán a szivarára.

— Van tüze?

— Nincsen, — mondtam veritékesen és
kétségbeesve.

— Nos, akkor nekem sincsen mondani-
valóm, — szólt Herriot és beszállt egy bér-
autóba.

Ime: egy interjú, amely meghalt, mielőtt
megszületett volna.

V. Gusztav svéd király

Türtem és szenvedtem. Azt hittem hős
vagyok, pedig csak egy újságíró voltam, balga
és fiatal, akinek semmi nem sikerült. Nagyon
bátor voltam, egy szép napon gondoltam
egyet, felültem a földalattira és kimentem
Auteuil tennispályára megintervjuolni a
svéd királyt. Odakinn tíz újságíró várt és
ugyanazt szerette volna, amit én. Egy francia
újságíró odalépett a király elé és így szólt:

— Néhány kérdést kegyeskedjék engedé-
lyezni, Felség!

— Interjú? Majd, ha megöregszem, —
mondta a nyolcvanéves király és visszament
tenniszezni.

Politika

Egy fiatal párizsi újságíró mesélte el ezt
a kalandot. Megtörténhetett volna velem is.

Franciaország és Anglia titkos megállapodást kötött a Saar-kérdésben

Párizsból jelentik: A „Le Matin” genfi tudósítója azt állítja, hogy Franciaország és Anglia között a Saar-kérdésben titkos megállapodás jött létre. A tudósító hivatkozik Paul-Boncour kijelentésére.

A cikk szerint Sir John Simon és Paul-Boncour között csütörtökön tanácskozás folyt le arra nézve, hogy milyen utasításokkal lássák el a saarvidéki népszavazást előkészítő bizottságot. A lap nem közli ezeket az utasításokat.

Nagy változásokat hoz Oroszországban a kommunistapárt kongresszusa

Moszkvából jelentik: E hó 25-én kezdődik a kommunistapárt kongresszusa, amely letárgyalja a szovjetalkotmány módosítását. A javaslat szerint megszüntetik elsősorban a kollegium-rendszert, amely eddig a rezsim egyik alappillére volt. Ez a berendezkedés most megszűnik és a helyettes népbiztosok számát kettőre szállítják le. A másik fontos kérdés, amelyről a kongresszus tárgyalni fog: a termelés decentralizálása.

Egy porosz államtanácsos heves támadása Vilmos császár ellen

Berlinből jelentik: A Reichsbund csütörtöki ünnepi közgyűlésén nagy feltűnést keltő császárelles beszédet mondott Görlitzer, porosz államtanácsos, az új rendszer egyik vezető tagja. Görlitzer a leghatározottabban kijelentette, hogy egyáltalán nem tartja kívánatosnak a volt császárnak Németországba való visszatérését.

— Ki kell kérnünk magunknak — mondotta — azt is, hogy „a doornii öregúr leveleit frogasson visszatérése érdekében”.

— A nizzai gyorsvonaton utaztam Marseillesből Monte-Carloba, a vasúttársaság szivességéből elsőosztályú szabadjeggyel. Hajnali három óra volt. A folyosón álltam, amikor jött az ellenőr és a mellettem levő fülké előtt vilnylámpájával rávilágított egy jegyre, amelyen világosan kiolvastam ezt a nevet: Politis. A jegyet aztán visszaadta egy feltűnően jólöltözött, középkorú urnak, aki egyedül utazott egy fülkében. Gondolat futott át bennem: Politis, Görögország genfi meghatalmazott minisztere. Itt azonnal cselekedni kell. Beléptem hozzá.

— Magyar újságíró vagyok. Intervjút kérek, miniszter úr!

Meglepődött és szabadkozott. — Kérem, itt nyilván tévedés történt, mert én nem vagyok miniszter.

Inkognitó, — gondoltam, így még érdekesebb. Kiséret és magánitkár nélkül utazik.

— Kegyelmes uram, nekem biztos értesüléseim vannak, — hazudtam. — Ne tagadj meg a kérésemet. Néhány kérdésem lenne.

Politis úr megadta magát és azt mondta, hogy:

— Kérem, ahogy parancsolja.

Kinéztem az ablakon, ahol tájak rebbenve ináltak el mellettünk. És megkezdődött a beszélgetés. Kérdeztem és Politis úr hatalmas nyilatkozatot adott. Leszamarazta a Népszövetséget, a francia kormányt és a leszerelési konferenciát és én már láttam a cikkemet, ahogy közkezen forog Genfben és Párizsban, a világ nagyjai között.

FLOREAL ARCKRÉM

a legtökéletesebb arc- és bőrápolószert.

No. 1. Nappali használatra: puder alá
No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen. 1 tégely ára: 40 lcl.

Vezérképviselő: **DRUGERIA „CENTRALA”, Oradea. Telefon 6-56.**

Becsapta a rendőrséget is a betétkönyvhamisító nyomdavezető

— Kulesár készítette a hamis betéti könyveket —

Tegnap beszámoltunk arról a nagyszabású betétkönyvhamisításról, amit Kulesár Tibor oradeai nyomdavezető követett el s amely most pattant ki Budapesten, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, amikor egy előkelő ottani kereskedő oradeai rokona, Korda Kálmán megbízásából 500 pengőt akart felvenni a betétkönyvre. A betétkönyv hamisításának egyelőre csak Korda Kálmán fakereskedő az áldozata, aki 76 ezer 479 leit adott apróbb részletekben Kulesárnak, aki nála a könyvet elzalogosította. Kulesár — akit pesti jelentés alapján, néhány nappal ezelőtt az oradeai rendőrség előállított — azzal a vakmerő hazugsággal védekezett, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budapesti Erzsébetkörúti fiókosztálya által kiállított betétkönyv nem hamis és ha valaki azzal hamisít, vagy visszaélést követett el, az nem ő volt, hanem dr Pauncz Tivadar budapesti sebészprofesszor, egyetemi magántanár, akinek ő a mult év decemberében megbízást és felhatalmazást adott, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettől való 17 ezer pengős követeléséből vegyen fel hétezer pengőt s azt helyezze el egy betétkönyvbe. Az oradeai rendőrség bűnügyi osztályán elhitték ezt a szemenszedett hazugságot és Kulesárt elbocsátották azzal, hogy majd ha szükség lesz rá, idézőst küldenek neki. Ebben az ügyben csütörtökön érkezett meg Budapestre Korda Kálmán ottani ügyvédjének a levele. Az ügyvéd közli, hogy dr Pauncz Tivadar olyan előkelő, dúsgazdag sebészprofesszor, akihez arnyéka sem fér semmi gyanúsításnak, ennek ellenére megkérdezte tőle, hogy mit tud Kulesár Tibor 17 ezer pengőjéről és hétezer pengős betétkönyvéről. A kiváló sebésztanár kijelentette, hogy Kulesár Tibort nem is ismeri, soha életében nem látta és amit mond az alávaló valótlan. Eljárt a pesti

ügyvéd az OMGE-nél is ahol megállapították, hogy Kulesár Tibornak soha semmilyen címen nem járt a Magyar Gazdák Egyesületétől egyetlen fillér sem. Nyilvánvaló tehát, hogy Kulesár Tibor, akit most országszerte köröznek, alaposan félrevezette az oradeai rendőrséget és egérutat nyert szökéséhez. Tegnap egyébként házkutatást tartottak Berthelot tábork-utca 8. szám alatti lakásán és több terhelő adatot találtak.

Tekintve, hogy a budapesti rendőrség daktiloszkópiái osztálya a „K” jelzésű hétezerpengős betétkönyvben — amelyre a bank szerint december hónapban mindössze ötpengőt fizettek be — képtelen volt a hamisításnak legcsekélyebb nyomát is felfedezni — az a probléma került az érdeklődés középpontjába, hogy miként hamisította Kulesár ilyen művészi pontossággal a betétkönyvet. Kulesár Tibor az oradeai Mercur-nyomdában, mint nyomdavezető működött és az a feltevés alakult ki, hogy Kulesár a rendelkezésére álló eszközökkel itt hamisította a betétkönyvet — vagy talán — több betétkönyvet is. A hamisításnak ugyanis az lehetett az egyetlen módja, hogy Kulesár a budapesti banknál elhelyezett ötpengős betétet s a betétkönyv belső lapjait — az összeget kivéve — itthon lefényképezte, klisírozta és új könyvecskét készített, amelybe aztán beírta a hamis összeget. Megállapítottuk, hogy Kulesár Tibor szenvedélyes szerencsejátékos volt s a közel 80 ezer leit itt két itteni kávéház játékszemében vesztette el.

...Reggel érkezünk Monte Carloba. Én még a kocsiban foglalatokodtam és láttam, hogy Monsieur Politis leszáll és két magas úr lép hozzá. Talán a követtség tagjai — gondoltam. De azok megragadták kezeit és megbilincseltek. Mindent megértettem. „Politis” úr körözött szélhámos volt. S az intervjú? Meghuzódott a mellénysebemből és elszögyelte magát. Joggal és indokoltan.

Daladier

Utolsó nagy találkozásom Daladier volt miniszterelnökkel és jelenlegi hadügyminiszterrel volt, szülőföldjén, Orangeban. Daladier miniszter, az orangei pék fia, ott ült egy népünnepély díszpályájában. Megláttam és azonnal döntöttem. Nyilatkozatot kérek tőle. Már forgott a világ körülöttem, mikor betámolyogtam a díszpályába.

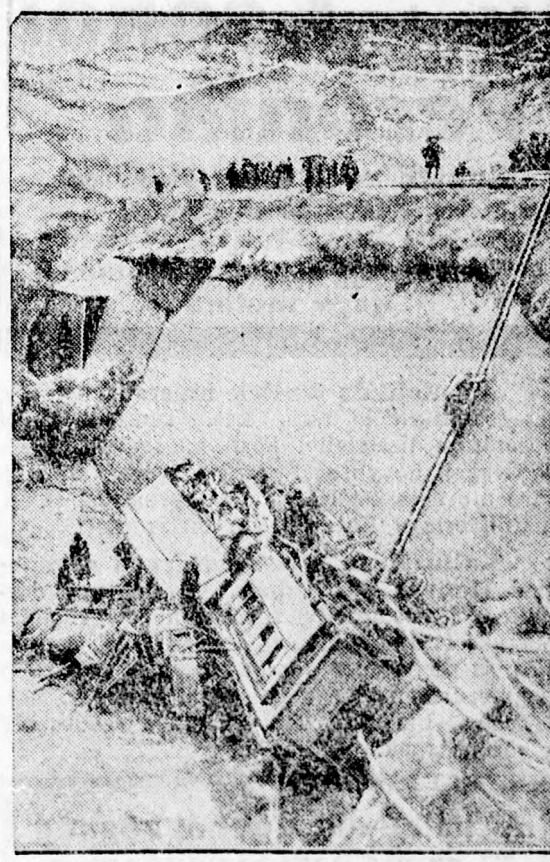
— Erdélyi hírlapíró vagyok, excellenciás uram, — mondtam léngvörös arccal. — Intervjút kérek, miniszterelnök úr!

A miniszterelnök csak nézett, bölcsen és fölényesen, mosolyogni kezdett és azt mondta, hogy:

— Intervjút? Majd ha öregebb lesz fiam!

Hazajöttem és lettem újra bűnügyi riportter. A vigaszom csak annyi, hogy elmondhatom magamra Reményik Sándor örökszép verssorait, amelyek így hangzanak:

Marengo, Jéna, Wagram, Austerlitz:
Egyszer mindenki volt Napoleon.

Tengerbezuhanó vonat.

Japánban történt a képünkön látható vasúti szerencsétlenség. A Chin-Etsu-vonalon a vihar lesodort egy robozó vonatot a tengerparti tőléről a többméteres mélységben háborgó tengerbe. Az utasok közül kevesen maradtak életben és azok is többnyire súlyosan megsebesültek.

Vasas bál

ma este 9 órakor a Kat. Körben
Jemez. Tombola. Bűlé.
Szépségverseny. Tánc. Zene.

Szinielőadás a Katolikus Körben. Vasárnap, f. hó 21-én d. u. 5 órakor a Kat. Körben egy kiváló műkedvelő társaság közreműködésével színrekerül Szigeti József örökbecsű darabja: *Rang és Mőd*, életkép 3 felvonásban. Rendező Voynár Kálmán. A rendkívül tanulságos és érdekes darabra különösen a szülők figyelmét hívjuk fel, hogy felnőtt gyermekekkel el ne mulasszák megnézni. A tiszta jövedelem a róm. kat. egyházközség kultúrcéljait szolgálja. Helyárak: földszint 20 és 15 lei, emeleti páholyülés 15 és más karzati helyek 10 lei (és 2 lei bélyeg).

Február 3-án lesz a Központi Katolikus Legényegylet farsangi bálja és a Liszt Ferenc ének- és zenekar monstre hangversenye. A Központi Katolikus Legényegylet mulatságai mindig városunk legnagyobb, lehangulatossabb összejövetelei. Az egyesület hívó szavára ezrével siet városunk ifjúsága a Katolikus Körbe, mert tudja, hogy ott hangulatot, egységet és szeretetet talál. Február 3-iki farsangi bálján szenzációs műsorral lép a Központi Katolikus Legényegylet a nagyközönség elé. A sok elcsépett és már-már unalmassá váló népszínművek és műkedvelő-előadások helyett a száztiztagu, városunkban egyedülálló, hatalmas Liszt Ferenc ének- és zenekarral ad monstre hangversenyt. Minden számottevő muzsikussal és dalos tagja a nagy-szerű együttessel. Akik az ének- és zenekar összpörbát látogatják, máris a legnagyobb csodálat és elismerés hangján nyilatkoznak a Liszt Ferenc ének- és zenekarról és annak érdemes országos karnagyáról, Andrásfi Ede zetanárőről. A hangverseny folyamán külön számokkal szerepel az ének és zenekar. Három dalművet együtt ad elő a száztiztagu kör. Ezenkívül Stoll Béla ad elő tréfáiból és dr. Bartos Gyula ügyvéd mond prologot.

HEYMAN SZINKÓR.

Ma! Csókol Veronika

Gaál Franci, Paul Hörbiger,
Otto Walburg.
3-kor olcsó helyárakkal!
Vasárnap d. e. szenzációs
nagy matiné?

A katolikus tanítók műsoros estélye. Az oradea-vidéki róm. kat. Tanítóegyesület vezetősége tisztelettel közli az érdeklődő közönséggel, hogy segélyalapja javára farsangzáró műsoros estélyét f. évi február hó 12-én, hétfőn este a Kat. Körben tartja meg.

Kultürelőadás lesz vasárnap a venetiai Magyar Otthonban. Vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezi meg a venetiai Magyar Otthon januári kultürelőadását. Az előadás pontosan 5 órakor kezdődik az Otthon nagytermében. Ez alkalommal pompás, szórakoztató műsorral kedveskedik a rendezőség a közönségnek.

A katolikus egyházközség szinielőadása vasárnap,

21-én d. u. fél 5 órakor a KAT. KÖRBE

Előadják a
RANG és MOD életképet.

Halálozás. Bedő Imréné 78 éves korában elhunyt. Temetése 20-án, délután fél 4 órakor lesz az Axente Sever utca 10. sz. gyász háztól. (Kegyelet.)

A Gyermekbarát szenzációs amerikai tombolaestje az Ujságíró Klubban. A Gyermekbarát Egyesület vasárnap, f. hó 21-én szenzációs ötlettel megrendezett amerikai tombola-estélyt tart az Ujságíró Klubban. A szokott ajándéktárgytombola rendszerétől eltérőleg, ezen az estén a tombolát rendező egyesület készpénzben adja ki a nyerteseknek a máskor nyereménytárgyakra fordított összegeket. Az amerikai tombolaestélyen, amelyre külön beletidj nincs, a legalacsonyabb árban megállapított tombolajegyek árát az estély közönsége sokszorosan visszanyerheti. Egyébként a Gyermekbarát tombolaestélyének műsorán bridsz, rómi és tánc is szerepel.

Az „Erkel Református Zenekör” január 21-én, vasárnap este 7 órai kezdettel rendezi meg a Ref. Ifjúsági Otthon nagytermében (Alexandri utca 31. sz. alatt) előadó estjét. A zenebarátokat szívesen látja és ezután tisztelettel hívja meg az „Erkel Ref. Zenekör.”

FILMPALACE

Szombat, vasárnap, matiné

A Kémmő

Főszereplők: Theodor Loos, Kari Ludwig Diehl, Paul Hörbiger, Trude von Mola.

Előzőleg Duca miniszterelnök temetése filmen. Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy matiné 10 és 12 lejes helyárakkal.

Megkezdtek a Magyar Bál belépőjegyeinek árusítását. A január 28-iki Magyar Bál előkészületei erős tempóban haladnak előre. Készül a pompás műsor, a gyönyörű teremdíszítés és mátló kezdve már belépőjegyeket is lehet kapni. A Magyar Bál elővételi jegyeinek árusítását ugyanis ma, szombaton reggel kezdi meg a bál pénztár, amely a Katolikus Kör 11. sz. szobájában működik a hivatalos órák alatt, délelőtt 10—1 és délután 4—6 óra között. Mindenki jól teszi, ha előre gondoskodik jegyéről. A bál iránt ugyanis óriási érdeklődés nyilvánul meg, ami érthető is, mert ilyen nagyszabású bálestély nem lesz több a szezonban. A Magyar Bál látóivalói és magyaros, kedves hangulata mindenkor nagy tömegeket vonzanak, de a rendezőség ezzel számolt és mindenki számára kényelmes, jó ülőhelyet igyekszik biztosítani. A helyek számozottak lesznek.

Tengerimoszlék

május végéig mindennap friss állapotban, rendkívül olcsó árban kapható a Léderer és Kálmán szeszgyárban Oradea.

Cotillion-est az NSE Otthonban.

Szombaton este már-már feledésbe menő régi jó idők derűs romantikáját varázsolja vissza az NSE Otthon egy éjszakára, amikor is dr. Schilling Árpádné rendezésében cotillion-t mutat be a ma fiatalságának. Az est nívóját emeli Ufferbach Marian két gyönyörű táncszáma. A záróra 3 órára kérvényezve van, amelyre tekintettel az est pontban fél 10 órakor kezdődik. Belépődíj nincs.

A hegyi magyar kultúrház (Str. Pasteur 38.) 21-én, vasárnap d. u. 3 és 5 órai kezdettel teljesen új műsorral tart kultürelőadásokat, amelynek befejeztével, éjjel 12 óráig teastély következik, amelynek keretében a kultürház ifjúsága egy érdekes táncidonságot fog bemutatni.

SZÍNHÁZ

Aranyifjú

Csütörtökön este mutatta be Oradeán Parlagi Lajos színtársulata Hunyadi Sándor Aranyifjú című bűnügyi színművét.

A színmű izgalmas dramai cselekményének középpontjában az „aranyifjú” áll, aki a mondán fürdőhely aranyhomokján lebzsel és éli mondhatatlanul megalázó életét s egy fatális gyilkosság során, amely a fürdőhely egyik hoteljében történik — s amelyben egyébként teljesen ártatlan — kiderül róla, hogy — mint ember — voltaképp kicsoda... A kényes témát Hunyadi, akinél kellemetlen mesterségbeli meglepetések, szinte nem is érhetik az embert — biztos kézzel oldotta meg. A színmű mindvégig érdekesítő és szórakoztató.

A rendezés és diszletezés illuziókeltő, a színeszek gondos, művészi munkát produkálnak.

Ligeti Margit, mint vendég szerepelt ez alkalommal és a szobalány, a gyilkos sofőr felbujtójának szerepét játszotta, lenyűgöző dramai erővel, biztos és határozott játékkésziséggel. Bardi Teréz finom művészi eszközökkel oldotta meg szerepét, a fiatal angol milliommoslány személyében, L. Vass Piri, temperamentumos, eleven játékaival életet, lendületet vitt a színpadra. H. Körösi Juci is kitűnő volt, mint rövid pár mondatával Kerekes Ilonka. A címszerepet Kovács György játszotta s a fiatal, tehetséges színész — akinek jó színészi kvalitásait, már az első percben is örömmel állapítottuk meg — ez alkalommal kifogástalan volt; könnyedén és elegánsan oldotta meg szerepét. Kisebb szerepében szinte felesleges megdicsérni a mindig jó s — mint vérbéli művész — a játékra mindig sokat adó Tóth Elekét, de pompás, egyéni alakítás volt a Forgács Sándor ékszerésze, Tompa Béla sofőrje, Balázs Samu emberi és biztos rajzu rendőrkapitánya, Tompa Pufi rendőrbiztos, Rajnai Sándor és Réthely Ödön pedig — maszkjukat külön dícséret illeti — elő-eleven alakításukkal kelteket nyíltzini tapsokat. Rövid szerepében is jó volt Stoll Béla és Antal. A teltházas előadásnak nagy sikere volt, a közönség feszült érdeklődéssel kísérte az izgalmas bűnügyi cselekmény minden jelenetét, amelyet igazságosan és megnyugtatóan sikerült a szerzőnek megoldania. (By.)

Heti műsor:

Szombaton délután 5 órakor: **Tessék beszállni.** Operett revü. Pazar kiállítás, csodás toillettek, a legnagyobb slágerek, ezer meglepetés. Két teljes zenekari kísérettel. Erényi Böske dirigálásával. Tebán s Topán táncfenomének felléptével. Rendes helyárakkal. — Este 9 órakor: **Tessék beszállni.** Revü operett 10-ik jubiláris előadása. A város szenzációja. Az operett revük királya. Rendes helyárakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor 10 és 17 lejes helyárakkal: **Bűn és bűnhődés.** — Délután 3 órakor: **Kadettszeretem.** Mérsékelt helyárakkal. — Délután 6 órakor: **Aranyifjú.** Rendes helyárakkal. — Este 9 órakor: **Tessék beszállni.** Rendes helyárakkal.

— **Tessék beszállni.** Szombat délután. Az óriási érdeklődésre való tekintettel a színház igazgatósága szombaton délután a meghirdetett kabaré helyett a Tessék beszállni operett-revüt tűzte műsorra, mert az eziranti érdeklődés mindent felülmúl. A zenekart Erényi Böske dirigálja. A Tessék beszállni operett revü mindenkor rendes helyárakkal kerül színre. A nagy érdeklődésre vadó tekintettel, ajánlatos lesz jegyekről már most gondoskodni, mert minden előadásról sokan kimaradtak, akik nem bírtak már jegyet kapni.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap négy előadást tart a színház. Délelőtt matiné 10 és 17 lejes helyárakkal a Bűn és bűnhődés kerül színre a prózai társulat legkiválóbbjaival, délután 3 órakor a Kadettszeretem operett mérsékelt helyárakkal, míg délután 6 órakor az Aranyifjú, rendes helyárakkal, este 9 órakor a Tessék beszállni ragyogó revü-operett.

— **Váltson mindenki minden előadásra jegyet, mert csak így találja meg a kellő és olcsó szórakozását! Tehát: Tessék beszállni!**

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II 5.
Postafakárékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Ciuiti szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

IDŐJÁRÁS. A Budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint még enyhe marad az idő, néhány helyen esővel, mérsékelt délnyugati szelekkel.

Dobrescu és a kormány érdekes megállapodása. Bucuresti. Saját tud. A kormány ajánlatot tett Dobrescu volt bucuresti főpolgármesternek, hogy fogadjon el egy fontos külföldi küldetést, de Dobrescu ezt az ajánlatot is elutasította. Hosszas tárgyalások után végre mégis rászánta magát arra, hogy a kormány felüggeszse őt és megindították ellene a vizsgálatot.

Repülőgép a katolikus missziók szolgálatában. Freiburgból jelentik: Az aacheni származású missziós pilóta, P. Schulte legutóbb Freiburgban előadást tartott: „Modern közlekedési eszközök a missziók szolgálatában” címmel. Előadásában elmondta, hogy ezidőszakra 60 repülőgép áll a missziók szolgálatában. Az 1934-es esztendőre három expedíciót terveznek. Egyet Dél-Afrikába, egyet Dél-Amerikába és egyet a Déltenger szigeteire. Hangsúlyozta, hogy a missziók közlekedést lebonyolító MIVA vállalat a német kormány támogatását élvezi, mert terjeszti a német iparcikkeket és előmozdítja a kivittelt.

Háztetőknön töltötte az éjszakát a Duna-menti lakosság. Bucuresti. Saját tud. A Duna vize Oltenita környékén oly veszedelmesen nő, hogy a partmenti falvak lakói az elmúlt éjszakát a háztetőknön töltötték. A Duna jégtorlaszai megakasztották az Oltenita folyócska vizének lefolyását s így az is áradással fenyeget.

Ismét letartóztatták Alberti gróft és titkárnőjét. Bécsből jelentik: Alberti gróft csütörtökön ismét letartóztatták és a vöellersdorfi gyűjtőtáborba szállították. Letartóztatták hitlerista propaganda miatt a gróf titkárnőjét is, valamint Spann Albertet, aki Spann Otmár, híres szociológus fia.

VALAKI, AKIT BOLDOGGÁ TETTEK. — Végre nem mondhatják többé, hogy „korszakos hülye” vagyok. — Miért? — Mert a hülyék korszaka végetért...

Idegrohamában felgyújtotta magát egy kapitány felesége. Bucuresti. Saját tud. Ecaterina Ionescu, egy kapitány 46 éves felesége pénteken délelőtt idegrohamában kirohant az udvarra, leöntötte magát petróleummal és meggyújtotta. Súlyos égési sebekkel szállították kórházba.

Furcsa autólópás. Budapestről jelentik: Henry Franck Haiwood, angol őrnagy, aki a budapesti angol követségen teljesít szolgálatot, bejelentette, hogy Nyul-utcai lakása előtt álló autóját csütörtökön este ismeretlen tettesek ellopták. Az autót pénteken reggel megtalálták az újpesti part közelében, a Duna jegén. A különös autólópás ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást.

MIT REJT A JOVO?

Rafols Maria élete és jövője.

G. L. BOUE után franciából fordítva
Ara füzve 27 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál

P. BANGHA PREDIKÁCIÓI

Az organizátornak, apologétának, a katolikus militarizáltság, katolikus sajtó és öntudat terjesztőinek, a pap, igehirdető funkciójában való megmutatkozása az

ÖRÖK ÉLET IGÉI

I. AZ ISTEN ARCA
II. URAM ADD, HOGY LÁSSAK

A két kötet ára kötve 210 lei.

Szélsőbaloldali puccskisérlet Portugáliában

— A rendőrség ura a helyzetnek. Ötven halott, ötszáz sebesült —

Lisszabonból jelentik: A politikai rendőrség főnöke hivatalosan közli, hogy a szélsőbaloldali elemek puccsot kíséreltek meg, amely azonban kudarcot vallott. A lázadók úgy a fővárosban, mint a vidéken vereséget szenvedtek. A rendőrség teljesen ura a helyzetnek.

Csütörtökön reggel a lázadók általános sztrájkra izgattak, de a rendőrség megghiustotta terveiket. Leghevesebb volt a harc Lisszabonban, ahol a lázadók megrohmozták a rendőrfőnökség épületét. Helyenként bomba

is robbant. Délután egy kaszárnyát vettek ostrom alá, de mielőtt a katonaság sortűzet adhatott volna, elmenekültek.

Az egész országban egész napon át robbantak a bombák, de nagyobb anyagi kárról nem szólnak a jelentések. Az áldozatok számáról nem tesz említést a hivatalos jelentés, de magánértesülések szerint 50 halottja és 500 sebesültje van a szélsőbaloldali puccskisérletnek.

Nem javul a horvát—szerb viszony

Belgrádból jelentik: A legutóbbi időben hírek terjedtek el bizonyos horvát—szerb közlekedésről, amelyet a király zágrábi látogatása akart elősegíteni. Híre járt annak is, hogy a kormányt egy volt horvát közoktatásügyi miniszter veszi át. A hírek nem bizonyultak valóra és a horvát—szerb viszony — ha lehet — még rosszabb, mint eddig volt.

Egy munkásbiztosítási tisztviselő kálváriája. „Foarte bun”, — „foarte slab”. Ezeket a kifejezéseket a köztisztviselők minősítésénél használják. Lenkei Jozsef, aki inspektori rangban régi tisztviselője az Oradeai Munkásbiztosító Pénztárnak — az imperium átvételétől kezdve egészen 1930-ig a „foarte bun” (nagyon jó) minősítést nyerte el. 1931-ben azonban varatlanul megváltozott Lenkei minősítése és személyi lapjára olyan megjegyzések kerültek, hogy nem bírja az állam hivatalos nyelvét és egyébként is — „foarte slab” (nagyon gyenge). A tisztviselő érthető meglepetéssel fogadta ezt a „leminősítést” és méginkább csodálkozott, amikor egyidejűleg állásától felfüggesztették és a fizetését is beszüntették. Négy év óta nem is kapja fizetését. Lenkei contenciós (közigazgatási) pert indított tehát a munkásbiztosító ellen, amelyet most tárgyal az oradeai ítélőtábla. A tárgyaláson a pénztárt képviselő ügyvéd azzal a kifogással élt, hogy a keresetnek nincs jogalapja, mivel a felfüggesztés nem a rossz minősítés miatt, hanem azért történt, mert Lenkei ellen megvesztegetés vádjával az egyik oradeai kereskedő bünygyi feljelentést tett. Lenkei ügyvédje elismerte, hogy a vádindítvány tényleg beadott a feljeres ellen, azonban a bíróság Lenkeit jogerősen felmentette a vád- és következményei alól. Lenkei pedig ezután feljelentést tett a kereskedő ellen hatóság előtti rágalmozásért s a bíróság a rágalmozást jogerősen elítélte. A tábla az ügyben érdemi döntést nem hozott, hanem elrendelte az említett két bünygyi iratnak beszerzését és új tárgyalási határnapot tűzött ki.

Zürichi zárlat. Párizs 20.28 egynegyed, London 18.16, Newyork 325, Brüsszel 72, Miláno 27.12, Madrid 42.75, Amszterdam 207.85, Berlin 122.55, Bécs 73.05 (56.50), Prága 15.35 fél, Varsó 58.10, Belgrád 700, Bucuresti 305.

Kukoricát és legelőt adnak a szűkölködő falvaknak. Bucuresti. Saját tud. A prefektusok csütörtöki értekezletén, amelyet a földművelésügyi minisztériumban tartottak, a szűkölködő lakosság tengerivel való ellátásáról tárgyaltak. Szóba került továbbá az is, hogy a falvakban újabb legelőket vágjanak.

Briliáns karórát lopott egy munkácsi cselédeány a franciaországi vasúti katasztrófánál. Ungvárról jelentik: Egy munkácsi órák bejelentette a rendőrségen, hogy egy szegény falusi lakos javításra egy nagyon értékes karórát hozott be hozzá. Az órában 14 briliáns és 6 smaragd kő van. Megállapítást nyert, hogy az órát a legny-i vasúti katasztrófa színhelyén lopták el. Az ügyben letartóztatták Stess Mária cselédeányt, aki rövid idő előtt tért haza Newyorkból. Elmondotta, hogy a karkötőt ott találta a lagny-i szerencsétlenség színhelyén. Az óra pontosan mutatja a katasztrófa idejét, mert az összeütközés pillanatában megállt. Számlapján vérynyomok láthatók.

Szent István KÖNYVEK

I. SZOROZAT:

1. Dr. Mihelics: Az új szociális állam Lei 125
2. Dr. Weszelszky Gyula: Rádium és az atomelmélet 90
3. Toth Agoston: Bevezetés a Meteorológiába 179
4. Dr. Marcell: A katolikus nevelés szelleme 90
5. Dr. Kúhár: A keresztény bölcsélet története 245
6. Keckés: A házasság etikája 125
7. Dr. Erdely: Kant valláserkölcsi világnézete 125
8. Kúhár: A vallásbölcsélet főkérdései 155
9. Dr. Wodetzky: A világegyetem szerkezete 110
10. Auguste Dies: Plató 95
11. Dr. Trikál: Természet-bölcsélet 90
12. Pitroff: A szépirodalom esztétikája 95
13. Pitroff: Bevezetés az esztétikába 95
14. Trikál: A gondolkodás művészete 140
15. Stuhmann: Az ifjúkor lélektana 125

Vidékre az összeg és 10 lei portó beküldése esetén, azonnal küldjük.

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK könyvosztályánál.

KLUG-BILKEI:

**Orök dolgok
Orök utak
Orök források**

(A katechizmus gondolatai.)

Világhírű apologia, rövid elmélkedései, elbeszélései, költeményei bőséges anyagot szolgáltatnak az egyházi szónokoknak is.

Ára füzve 90 lei.

Kapható az „Erdélyi Lapok”
könyvostalyánál.

Repülőgépről élmezik az éhez
amerikai madarakat. Eredményes mozgalom indult meg az állatkedvelő amerikaiak körében a hideg tél és havazás következtében éhhalálnak kitétt madarak etetésére. Megfigyelték, hogy a madarak télen Newyork állam egyik északi hegytömbjében bujnak meg olyan völgyben, amelyet elég jól védenek a hegyek a leghidegebb légáramlattól. Megállapították azonban, hogy a madarak itt nem találhatnak elég enivalót. Most húsz repülőgépet indítottak utnak a madarak völgye felé. A gépek papírszakokban rengeteg madárelélt vittek magukkal.

Szent a béke a Pásztortűz szerkesztője és a munkatársak között. Erdély magyar társadalmát nem érintette kellemesen az a hír néhány hét előtt, hogy a Pásztortűz szerkesztője Gyallay Domokos és a lap belső munkatársai között felmerült affér, amelynek az adott súlyt, hogy Reményik Sándor költő is csatlakozott a munkatársakhoz, de főképpen pedig az, hogy belső ügyüket igen korán a nyilvánosságra hozták, mert azzal mindenki, aki bohemiában ismerős, tudatában volt, hogy teljes békeséggel fog az ügy lezáródni. Nem égetett soha az a láng, ami írók, újságírók között szenvedélyesen s nagy csattogással égig csapott. Most is a legteltesebb békével ért véget a nagy acsarkodással megindult affér, általános megnyugvást s örömet keltnél. Az ügy elintézésére összeült zsűri, miután megszokta az írók egymás ellen s ellenük is elszórt, nagyokat szóló, de ártatlan petárdáit, újra összeült s a következő határozatot hozta: „Egyfelől Gyallay Domokos úr, másfelől Reményik Sándor, dr. Tavaszy Sándor, dr. Császár Károly, Járosi Andor és Dsida Jenő urak között a Pásztortűz lappal kapcsolatban felmerült ellentétek ügyében az alulírt zsűri a felek közös kérésére újból összeült, mert a felek bejelentették, hogy a Pásztortűz jövődjé és közérdekű sorsa elől sikerült elhárítani az addig fennforgott akadályokat. Felek közül Gyallay Domokos úr bejelentette a zsűrinek, hogy távol áll tőle az a szándék, hogy Reményik Sándor és társai uraknak vitathatatlan tiszta egyéniségét méltatlan támadásokkal és gyanúsításokkal illesse, éppen azért őszinte sajnálatát nyilvánítja a kifejezésekért, amelyek őket megbántották. Reményik Sándor és társai urak a zsűri előtt azt a nyilatkozatot tették, hogy távol állott tőlük, hogy Gyallay Domokos urat erkölcsi egzisztenciájában megtámadják, annál is inkább, mert a Pásztortűzhez való tulajdonjogát kétségbe nem vonták és ebből folyó jóhiszeműségében sem kételkedtek. Ezekután a zsűri egyhangulag a következőképpen döntött: 1. Nem merültek fel olyan tények, amelyek a Gyallay Domokos urat érintették és erkölcsi egzisztenciáját kedvezőtlenül érintették. 2. Reményik Sándor urat és barátai körét a Pásztortűz tárgyi jövődjé iránt való jogos aggodalom vezette, amikor a tulajdonjog megosztására kérték Gyallay Domokos urat és a hozzá nem járulás következményeit levonták. 1934. január hó 17-én. Dr. Jelen Gyula s. k. zsűri elnök. Dr. György Lajos s. k., dr. Mikó Imre s. k., Gyallay Domokos úr által felkért zsűri tagok. Dr. Gőnczy Lajos s. k., dr. Krenner Miklós s. k., Reményik Sándor úr és társai által felkért zsűri tagok”.

Hatvanötezerleies hiány egy községi pénztárban. Timisoara. Saját tud. Petro-sita község pénztárában hatvanötezer leies hiányt fedeztek fel. A jelentések szerint ismeretlen tettesek ellopták a pénzüsszeget, amely templomépítési célokat szolgált volna. A lugoji rendőrség a csendőrséggel egyetemben vezeti le a nyomozást.

Két szál rózsza története. Targu-Mures. Saját tud. Kellemetlen perceket szerzett Borsos Mancí színésznőnek a *Pillangó* című operett előadása alatt egyik tisztelője azzal, hogy egy piros és egy fehér rózsát küldött hozzá az öltözőbe. Mert meglátta ezt egy Butur nevű rendőrségi tisztviselő s másnap a színésznőt a rendőrségre idézték, ahol jegyzőkönyvet vettek fel vele a két rózsza történetéről. Ezt a túlbuzgóságot az ügyészség bizonyosan irattárba fogja tenni.

Aradon elmaradt a csütörtöki előadás. Csütörtökön este akarták az aradi színházban másodszer előadni a Fekete Tivadar által rendezett *Bridge* című színművet, de a közönség részvétele miatt az előadás — elmaradt.

Száznegyvenezer munkás pusztult el egy év alatt a leningradi csatorna építésénél. A szovjet első öt éves gazdasági tervének volt egyik pontja az a 220 kilométer hosszú csatorna megépítése, amely Leningradot a Fehér-tengerrel összeköti. A csatorna építését körülbelül egy év előtt kezdték el és a bolsevisták példátlan erőfeszítésekkel tizen-nyolc hónap alatt akarták befejezni ennek a csatornának az építését, amelynek berendezésével a világ minden más, hasonlóan nagyarányú csatorna építkezését felül akarták múlni. A csatorna építési szempontjából végtelenül nehéz terepen vezet keresztül, ahol nemcsak az erdőirtásokkal és sziklarobbantásokkal, de a csaknem állandóan fagyott talaj kiásásával szinte emberfeletti erőfeszítéseket kell végrehajtani a munkásoknak. Erre a munkára a bolsevisták kizárólag politikai foglyokat és kényszermunkára ítélt kulákokat használtak fel. Az általuk végzett munka nagyságát jelzi, hogy az elmúlt év alatt a csatornaépítésnél 6.700.000 köbméter földet ástak ki, 1.800.000 köbméter sziklát robbantottak és 4.800.000 köbméter föld- és cementanyagot használtak fel a töltések és zsilipek építésénél. 150.000 kényszermunkást rendeltek ki a múlt esztendőben, akik állandó kínzások, éheztetés s a szabadban való alvás mellett végezték az emberfeletti munkát, amelynek következtében egy év alatt a 150.000 munkásból 140.000 pusztult el a sanyargatásban és nélkülözésekben. Ez a csatornaépítés is tipikus példája a bolsevista rendszer politikájának, amely egy fantasztikus technikai elgondolásért, amelynek gazdasági jelentősége nagyon is kétséges, képes száz-negyvenezer munkás életét feláldozni.

Braşov-ban lapunkat Horn Jozefin képviseli (lakik: Strada Nisipului de jos). Kérjük az érdekelteket, hogy minden lapunkkal kapcsolatos ügyben nevezett megbízottunkhoz szíveskedjenek fordulni.

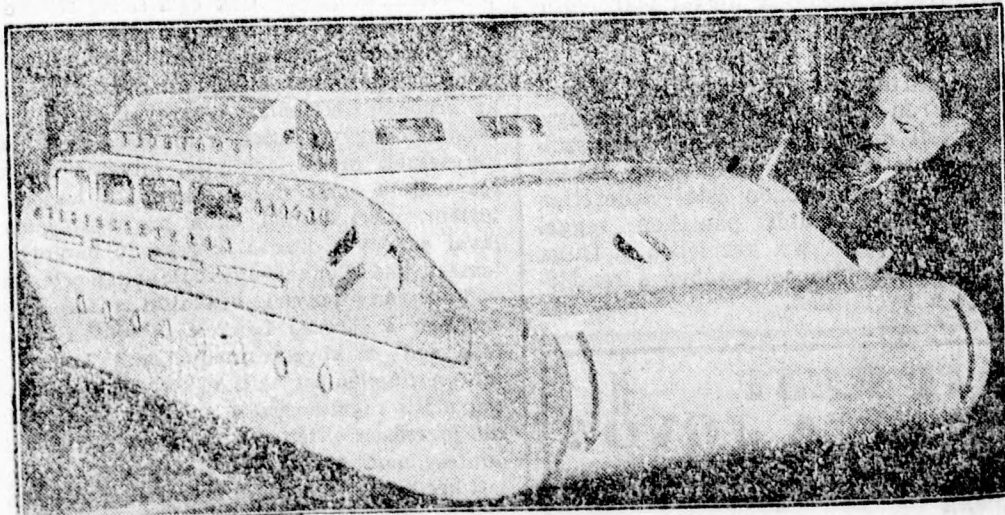
Egy árverés tanulságai

Megirtuk, hogy elárverezték a szerencsétlen Zemplén Gézané hátramaradt holmijait.

Az lett volna vásárlója Zemplén Gézané holmijának. Annyi fizikai és erkölcsi piszok ragadt a meggyilkolt asszony és anyja dolgaihoz, úgy hozzátartoztak a lényéhez, hogy épérzékű és tisztalású ember csak undorral tudott rájuk tekinteni. Hiszen tanúi, tárgyai, eszközei voltak azoknak az eltévelyedéseknek, bűnöknek, amelyekben ez az önmagáról és anyai méltóságáról teljesen megfeledkezett, gyarló, beteg, vagy bűnös nő élt fiával: a 15 esztendőes anyagyilkossal; szeretőivel s azokkal az emlékekkel, amelyeknél undorítóbbakat s ijesztőbbeket még a legsötétebb bűnkronika is csak keveset jegyzett fel. — És ime, mi történt? Egymás hegyén, hátán tolongtak az árverelők. Kivétel nélkül amatőrök — és nők. Teljesen elnyomták, kiszorították a hivatásos hírnököket. Kigyulladt orcával, elborult szemmel túlkedtek, könyököltek, veszekedtek. Egy-egy jellegesebb berendezési tárgynál, amelyen még látható volt a szörnyű büntett véres nyoma, vagy amelyet az újságok hempergettek meg a fertő mocsarában — majdnem hajbakaptak. A véres sezlonért huszan-harmincan is verekedtek. A fiú földhányt ágyeműi kelendőbbek voltak a legfinomabb selyemnél. A rádiót — amely a gyilkossághoz zenét szolgáltatott — majd szétszedték a hadakozók. Pedig talán egyikőjüknek egyike se volt szüksége. És ha lett volna is, a Teleki-téren olcsóbbat, jobbat, tisztábbat kaphatott volna.

De ez kellett! Ez a piszkos, ez a véres holmi. Drágán is, de kellett.

Micsoda szörnyűség ez megint! Micsoda elképesztő kirobbanása az állatiasságnál is alacsonyabb, gonoszabb, ördögibb szenvedélynek! Megdőbbsenve, elszörnyűködve, kétkedve nézzük a túlekedő furiákat: hát valóban nők-e ezek? Vagy egyáltalán emberek-e? Van-e fogalmuk szeméremről, szelidségről, erkölcsről? Bűnről, förtelmelelről? Tudnak-e különbséget tenni szép és rut, jó és rossz között? Nem gonoszabbak-e, elvetemültebbek-e csak amazoknál, akiknek piszokrongyain, dünemlékein, dögletes hulláin éhes hiénafalkaként marakodnak? Ezeket lehetett látni, a villamosban, amint annakidején remegve-reszkette nyitott szájjal, nedves szemekkel falták az újságokból a meggyilkolt nő szennyes élettáit. Ezek könyörögtek, háztaltak jegyekért; ezek verekedtek a rendőrséggel, fogházorokkal, altisztekkel, csak hogy közelébe juthassanak az anyagyilkos gyermeknek a főtárgyaláson. Ezek járnak mindenütt, ezek vannak jelen mindenütt, ahol nagy emberi tragédiák vagy förtelmes emberi bűnök sebzik, mocskolják az életet. Ezek azok a dögkeselyűk, akik fizikai és erkölcsi hullákra vadásznak s minden emberi mívoltukból kivétközve, lakmározzák fel — ha más már nem maradt — a tépett ingeket, feldult ágyakat s a véres sezlonokat is. (1—s).

Jj szerkezetű tengeralattjáró.

C. I. Stael holland mérnök találmánya ez a hullámvonalban épült tengeralattjáró, amely az eddigi szerkezetektől lényegesen eltér. Rövidesen kipróbálják versenyképességét. Képünk Stael mérnököt és találmányát ábrázolja.

KÖZGAZDASÁG

A talaj és időjárás hatása a gyümölcsfákra

Irtó: Deutsch Dezső (Lipova)

A talaj tekintetében az egyes gyümölcsnemeknek különböző igényeik vannak.

a) **Talajnyirkosság és szárazság.** Az alma és szilva nyirkosabb talajt kívánnak. A körte gyökere mélyebben hatol le a talajba és mert ott több nedvességet talál, olyan talajra is ültethető, amely felső rétegében szárazabb is lehet. A kajszin, őszibarack, cseresznye és dió kevesebb nedvességgel is megelégszik; e tekintetben legigénytelenebb a meggy, amely szárazabb talajon is él, tehát kövecses, vagy homokos talajra is való. A törpealanyra oltott bokorfák, gúlák, stb. alakfák gyökérzete csak sekély mélységig hatol le s így ezeknél az a kívánatos, hogy a talaj felszíne is elég nyirkos legyen. Utóbbiak egyébként táperőkben is gazdag talajt kívánnak. A talaj nedvessége tekintetében egyébként az egyes fajták is különböző igényűek. Vannak pl. almafajták, amelyek éppen valamivel szárazabb, mások meg a talaj bőséges nyirkossága mellett párasabb levegőt is igényelnek; úgyszintén ismerünk körtefajtákat, amelyeknek a többinél sokkal nagyobb nedvességre van igényük. A talaj túl nedves volta, vagy nagy nedvességihiánya okozza sok telepítés sikertelenségét. Túl nedves talajon mesterségesen emelt halmokra ültessünk, vagy pedig vízlevezető árkokat készítsünk és a fák alatti területet kaszálónak rendezzük be. De a fatányérok itt is fő nélkül maradjanak. (Az ültetés idején e rovat részletes felvilágosítással szolgál.) Száraz talajon és törpefák alatt ne tűrjünk meg semmiféle fűvet. Itt, ha a baj túlnagy (túlszáraz talaj), csakis a mindig eléggé költséges öntözéssel segíthetünk.

b) **Kiért talaj és talajanyaghiány.** A gyümölcsfák a talaj meglévő tápanyagait aránylag hamar felélik, azután mindig néhány évre van szükségük, amíg egy-egy terméshozam után gyökereik újabb felhasználatlan rétegbe jutva s új tápanyagokat gyűjtve, annyira összeszedik magukat, hogy ismét teremhessenek.

A fák növekedéséhez, vázuk felépítéséhez nagy mértékben **nitrogén** szükséges, tehát ahol ez nincs meg kellő mértékben, vagy felhasználódott, ott a fák satnya fejlődésűek, így ez a fontos anyag istállótrágyával, trágyalével, baromfitrágyával, klozetlével, vagy mésznitrogénnel, esetleg zöldtrágyázással (pillangós-virágúak) pótlandó.

A fák növekedése megmutatja, van-e szükségük nitrogéntartalmú trágyára. *Ha az éves hajtások hosszúak, erősek, a levelek nagyok és sötétzöldek, úgy elégséges a talaj nitrogéntartalma; viszont rövid, gyenge hajtások, apró, világoszöld, vagy sárgászínű levelek arra figyelmeztetnek, hogy nitrogénben hiány van.* Megemlítjük, hogy a túlsok, vagy túlkésőn adott nitrogéntrágya a fák vegetációját késő őszi meghosszabbítja, e miatt a hajtások be nem érnek és így fagyveszély fenyegeti a még puha ágazatot. E mellett a túlzott nitrogénadagolás sok almánál taplósodást okoz s a körte eltarthatósága is szenved ezáltal.

A csontmagvuk, dió, úgyszintén az alma bőséges **mész**tartalmú talajt igényelnek, e mellett **káliumból** és **foszforból** is többet kívánnak, mint a körték és az almának nagyon sok káliumra van szüksége.

Beigazolódott, hogy a **mész** a fákat ellenállóbbá teszi, sőt gyógyító hatással van az almafák rákos megbetegedésénél és a csontárok megzafolyásánál is. Tehát e gyümölcsnemeknél a mész legalább 4-5 évenként pótlandó.

Legtöbb **káliumra** az almának van szüksége, azután a cseresznyének, végül a többi csontmagvuknak. Legigénytelenebb e tekintetben a vadkörte oltott körtefa, viszont a bírsre oltott törpekörtefának több káliumra van szüksége. A káli a jó növekedést annyiban mozdítja elő, hogy a fa sejtzöveit kemé-

nyebbé, ellenállóbbá teszi a fagy és a betegségek ellen.

Káliutrágyázás céljából 40%-os kálisót, kainitot, vagy ezek hiányában legalább fahamut adunk fáinknak.

Kálihiányt jelez, ha a levelek sötétzöldek ugyan, de teljesen kifejlett állapotban szabálytalan alakú barnás foltokat észlelünk rajtuk. A káliszegény talajon a hajtások is rövidek maradnak.

Az előbbi tápanyagokon kívül foszforra

A Nemzetközi Gabonabizottság egységes búzaárak megállapítását tervezi

— A nemzetközi búzakereskedelem gyökeres reformtervezete —

Londonból jelentik: A Nemzetközi Gabonaelőző Bizottság által nemrégiben a nemzetközi búzaegyezmény kiegészítéseképpen a piacsabályozó rendelkezések kidolgozására alakított albizottság, — mint jólétesült forrásból jelentik — bizalmas jelentést készített, amelyet a január 29-én összeülő főbizottság elé terjeszt. A bizalmas jelentés — a kiszivárgott hírek szerint — az egyes búza- és lisztfajtákra egységes minimális árak megállapítását javasolja. A minimális árak megállapításával, amelyek jóval a jelenlegi világpiacon átlag felett mozognának, elsősorban a búzát importáló államokat hoznák abba a

helyzetbe, hogy a kilátásba helyezett vámmérsékléseket megvalósítsák. Másrésztől viszont a nemzetközi búzatermelést és vetésterületmegállapítást ilymódon rentábilis alapokra lehetne fektetni. A javaslat az árakat nem jelöli meg részletesen, hanem azok megállapítását a későbbi tanácskozásokra bízza. A számítások alapjául a Manitoba II. búza évi átlagárát akarják venni, még pedig a liverpooli jegyzés alapján. A javaslat elfogadása mindenesetre lényeges lépést jelentene a mezőgazdasági termelés mai válságos helyzetének javítása felé.

is van a fáknek szükségük. A **foszfor**, ha elég mész is van a talajban, úgy elősegíti a termő-
rügyek kifejlődését és a virágzáskori kötődést. A foszfor különösen a magképződésnél, ennek kifejlődésénél nélkülözhetetlen. Ezenkívül a gyümölcsöt edesebbé, fűszerezettebbé teszi.

Annak idején (összel) módját ejtjük, hogy a trágyázás kérdésével lapunkban részletesebben foglalkozunk, most csak annyit, hogy nitrogént és káliit gyenge növekedés melletti túlbő termések esetén (de nem erős növekedés alkalmával), foszfort (szuperfoszfát alakjában) és meszet pedig főleg elégtelen termőképesség esetében, különösen a csontmagvuknak kell adnunk. Egyébként hiába van meg bármelyik tápanyag bőségben, ha a többi szükséges tápanyag hiányzik.

Ha a talaj nem felel meg a gyümölcsnemek igényeinek, úgy a hiányok kellő pótlása nélkül nem várhatunk állandó, még kevésbé bőséges terméshozamot. (Folyt. köv.)

Közgazdasági hírek

Új sajtóvámok Németországban. (Berlin). 1934 január 1-től kezdve Németországban új sajtóvámok léptek életbe. Az új sajtóvámok 100 kilogrammonként a következők: pogácsasajtúnál 17 márka, kerek sajtoknál 25 kg-ig terjedő egyes csomagolásban 90 márka, Belpaese sajtoknál 30 márka, egyéb kerek sajtoknál átvételi igazolvány mellett 30 márka, anélkül 60 márka.

Nemzetközi Baromfikiállítás lesz Brüsszelben január 20-22. között. A nagyszabású nemzetközi kiállításra a világ minden részéből nagyszámban jelentettek be részvételüket a baromfientenyésztők.

Mikor érkeznek a külföldi pénzügyi szakértők? (București). A Banca Naționala pénzügyi szakértője a fővárosba érkezett és a kormány megbízásából folytatja a külföldi hitelezőkkel a tárgyalásokat. A külföldi pénzügyi szakértők e hó 25-30-ika között érkeznek București-be, hogy Románia fizetőképességét megállapítsák. A személyekre nézve még nincsen végleges megállapodás, annyit azonban biztosra vesznek, hogy a három szakértő közül az egyik francia, a másik angol, a harmadik pedig semleges állambeli lesz.

(București). **A CFR vezérigazgatóságának jelentése szerint** az államvasutak múlt évi mérlege passzívumtól mentes.

Export-import. Külföldről a következő vállalatok keresnek üzleti öszeköttetéseket romániai cégekkel: Antoine Ebeide Thartoum, Sudan, P. O. Box 119. romániai szeszgyárakkal. — Gustaw Spitzer Sarajevó furnirgyárakkal. — Eastern Import Reg'd. Levis, P. Q. Canada 70, Rue St. Georges, vegyi- és orvosszerek. — Sonnenschein & Diamant, Pozsony, Michalsca 6. óhajtt Romániából olajpogácsát és száritott főzeléket importálni. — Aranda y Merlino Sevilla. Dos de Mayo 32. Román borkereskedőkkel keres öszeköttetést, kiknek még nincs képviselőtük Spanyolországban és Andalupiában. — A. & S. Belhessen. Tunis. Impasse de Salonique keres hajlitott fabutorokat, bórárukat, confekcióárukat, nyvet, harisnyát és cukrot.

A postavezérigazgatóság 1932-33. évi mérlege 412 millió lei deficittel zárul.

A lengyel Nemzeti Bank mérlege. (Varsó). A lengyel Nemzeti Bank központi választmánya jóváhagyta a múlt évi mérleget, amely 12 millió zloty tiszta nyereséggel zárul. Osztalék nyolc százalék.

Románia állatexportja. (București). A múlt év december havában Románia állatexportja következőképpen alakult: 1700 szarvasmarha (novemberben 1897), 5913 sertés (5812), 800 juh (1000). Az 1933. év folyamán Románia összesen 16.584 szarvasmarhát, 116.400 sertést, 427.892 kg. friss húst, 50 vágólovat és 1800 juhot exportált. Az export iránya Ausztria, Csehszlovákia, Franciaország, Olaszország, Görögország, Németország, Palesztina, Matta szigete és Egyiptom.

(București). **A legutóbbi minisztertanács** elfogadta a közgazdasági bizottság létesítésére vonatkozó javaslatot. Az új kormányzati szervet a pénzügyi-, ipari-, kereskedelmi-, földművelési-, közlekedési- és munkaügyi miniszteriumok ki-küldötteiből állítják össze.

Rendezi a kormány a magyarországi fakivitel. (București). Assan kereskedelmi alminiszter kijelentette, hogy a magyarországi faexport ügyét rövidesen rendezni fogja a kormány. A megoldás valószínűen az lesz, hogy a kiviteli kontingensnek csupán egy részét szállítja a CAPS, a több részét pedig az erdélyi fakitermelők exportálják Magyarországra. A közeli napokban delegáció utazik Budapestre.

NOBEL-DIJAS REGÉNYEK

Sigrid Undset: Koszoru, füzve Lei 144
Sigrid Undset: Asszony, füzve Lei 144
és 10 lei portó.

Kapható az ERDÉLYI LAPOK könyvosztályán

RÁDIÓ

(Az órákat közép-európai idő szerint közöljük.)

VASÁRNAP, JANUÁR 21.

București. 10.50 Egyházi beszéd. 12 Szimfonikus lemezek. 13 Gramofon. 13 Hírek. 14 Könynyű lemezek. 16 Gazdák órája. 17 Marcu-zenekar. 18 Hírek. 18.15 Marcu-zenekar. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Operett a stúdióból.

Budapest. 9.15 Hírek. 10—10.55 Református Istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Murakózy Gyula lelkész. 11—12.15 Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. Szentbeszédet mond P. Vid József J. S. 12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14 Gramofonlemez. 15 K. Takách Gyula: A burgonya értékesítése. Sajó Elemér min. tan.: Vízkielégeltségünk jelentősége a mezőgazdaság szempontjából. 15.45 A m. kir. Mária Terézia 1. honvédelmi miniszterének zenekara. 16.30 A darumadár. Hankó Béla előadása. 17 A katonazenekar műsorának folytatása. 17.30 Vigasságok a régi Pest-Budán. Jeszenszky Sándor előadása. 18 Kamaraegyüttes. 18.30 Japán versek és dalok. Előadja Réthy Anny, gramofon-illusztrációval és Kiszely Gyula zongorakísérettel. 19 Szász Ila és Szendy Lajos zongorahumorista tréfái. 19.45 Sport- és ügétversenyeredmények. 20 Budapesti Hangverseny Zenekar. 21.20 Hírek. 21.40 Magyar Imre és cigányzenekara. 23 Hetényi—Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója.

HÉTFŐ, JANUÁR 22.

București. 12 Tőzsde, vizállás, gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könnyű gramofon lemezek. 17 Rádiózenekar. 18 Hírek. 18.15 Petruscu Lucia énekel. 18.30 Rádiózenekar. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Theodorescunégyes. 20.30 Előadás. 20.45 Sariannis Demosthenes görög dalokat énekel. 21.15 Cosub-Zanfircu Viktoria zongorázik. 21.45 Hírek. 22 Rádiózenekar.

Budapest. 6.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Államrendőrség zenekara. 12.25 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Bertha István szalonzenekara. 14.40 Hírek, árfolyamhírek. 15.30 A rádió diáklélorája: Leonardo da Vinci. 16 Asszonyok tanácsadója. 16.40 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Hogyan spórolhat a falu. Tóth István előadása. 17.30 Melles magyar vonósnégyes. 18.10 Német nyelvoktatás. 18.40 A m. kir. Operaház Énekkarának hangversenye. 19.50 A 155-ös ur. Nadányi Zoltán elbeszélése. 20.20 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 21.35 Hírek, időjárásjelentés. 21.55 Rácz Béla és cigányzenekara. Lipóczky József énekszámával. 23.15 Kalmár Tibor jazz-zenekara.

KEDD, JANUÁR 23.

București. 12 Tőzsde, vizállás, gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könnyű gramofon lemezek. 17 Mocoli-zenekar. 18 Hírek. 18.15 Mocoli-zenekar. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Helta Aida énekel. 20.20 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 21 Előadás. 21.15 A szimfonikus hangverseny folytatása. 21.45 Hírek.

Budapest. 6.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

Kuncz Aladár: FEKETE KOLOSTOR

Feljegyzések a francia internáltságból.

Propaganda kiadás.

Ara gyönyörű amatorköltésben 90 lei és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok” honvyosztályánál.

12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Földessyné Hermann Lula zongora és Lakatos Árpád saxofon. Zongorán kísér Polgár Tibor. 14.40 Hírek, árfolyamhírek. 16 Csermely Gyula mesél. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 18.15 Francia nyelvoktatás. 18.45 Kabos Ilonka zongorázik. 19.30 Az influenzáról. Torday Árpád dr előadása. 20 Helyszíni közvetítés a Fővárosi Operettszínházból. Sárga lilium. 21.35 Hírek, időjárásjelentés. 23.10 Kurina Simi és cigányzenekara. 23.25 Németh Antal dr ismertető előadása Madách: Az ember tragédiája, Mohácsi Jenő által lefordított művének mai bécsi előadása alkalmából, egyes jelenetek próbájáról készült viaszlemez bemutatásával.

SZERDA, JANUÁR 24.

București. 12 Tőzsde, vizállás, gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könnyű gramofon lemezek. 18 Rádiózenekar. 18.15 Hírek. 19 Rádiógyetem. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Kamarazene. 20.30 Előadás. 20.45 Stefanescu Gogu énekel. 22 A rádió népzeneke.

Budapest. 6.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Szalonzene. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Csiki Benő cigányzenekara. 14.40 Hírek, árfolyamhírek. 15.30 A rádió diáklélorája. 16 A jószág katonái. Ibrányi Alice előadása. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Somogyi szalonzenekar. 18 Olasz nyelvoktatás. 18.30 Gramofonlemez. 18.55 Egy híres magyar ezermester emlékezete. (Kempelen Farkas születésének 200 éves évfordulója). Kempelen Géza felolvasása. 19.25 A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 19.30 A m. kir. Operaház előadása: Turandot. I. felvonás után: Hírek. 22.20 Időjárásjelentés. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekara.

CŠÜTÖRTÖK, JANUÁR 25.

București. 12 Tőzsde, vizállás, gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könnyű gramofon lemezek. 16 Gyermekek. 16.30 Dinicu-zenekar. 17.30 Hírek. 17.45 Dinicu-zenekar. 18.10 Rádiógyetem. 18.30 Előadás. 18.45 Operaközvetítés az Operából. Az első szünetben Előadás. Utána Hírek.

Budapest. 6.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Ipoly Jolán ének, Szórad Ferenc ének. Zongorán kísér Polgár Tibor. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 A MAV gépgyár fuvózenekara. 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 18 Leányok félórája. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Pettenkoffer Sándor, ny. szőlészeti és borászati felügyelő: Szőlőművelés. IV. 17.30 Hellemann-jazz. 18.10 Angol nyelvoktatás. 18.40 Bura Károly és cigányzenekara. 19.25 Kényszerle szállások. Bánhidly Antal repülő előadása. 19.50 Földes Andor és Hütter Pál zongora-gordonka szonáták. 20.40 Kis Szinpad. 21.30 Hírek, időjárásjelentés. 21.50 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23 Fejes szalon- és jazz-zenekar. Kalmár Pál énekszámával.

PÉNTEK, JANUÁR 26.

București. 12 Tőzsde, vizállás, gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könnyű gramofon lemezek. 17 Jonescu zenekar. 19 Rádiógyetem. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 A román zenészek társaságának filharmonikus hangversenye. 21 Előadás. 21.15 A hangverseny folytatása. 21.45 Hírek.

Budapest. 6.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Budai Gy. és cigányzenekara. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjárás. 13.30 Gramofon. 14.40 Hírek. Árfolyamok. 15.30 Diáklélorára. 16 A mai brit világbirodalom. Pécsi Albert dr előadása. 16.15 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Gyorsíró-tanfolyam. 17.30 Krudy Gyula cimbalmozik. 18.05 Munkásfélóra. 18.35 Bachmann-trió. 19.10 Külügyi negyedóra. 19.25 Vitéz Tibor énekel. 20 A magyar dráma gyermekkor. Vajthó László dr előadása, drámai személyiségekkel. 22 Időjárás. Hírek. 22.15 Cigányzene. 22.45 Hangversenyzenekar.

SZOMBAT, JANUÁR 27.

București. 12 Tőzsde, vizállás, gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könnyű gramofon lemezek. 16 Iskolai rádió. 17 Rádiózenekar. 18 Hírek. 18.15 Rádiózenekar. 19 Rádiógyetem. 19.20 Botcz előadóművész estje. 19.45 Előadás. 20 Játék két zongorán. 20.30 Üzenetek. 20.50 Gruia Tivadar énekel. 21.15 Lutescu harmonikaművész játéka. 21.50 Hírek. 22 A rádió népzeneke.

Budapest. 6.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Roosz Emil szalonzenekara. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Szikla-vokalkvartett. 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16 Mesedóra. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 A Budapesti Hangverseny Zenekar. 18.30 Mit üzen a rádió. 19 Gramofonlemez. 20 Petőfi Sándorka. Kosztolányi Dezső elbeszélése. 20.30 Magyar nóták. Előadja Karácsonyi Margit, Csóka Béla és Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. 22 Hírek, időjárásjelentés. 22.20 Garay-jazz. 23.20 Nógrády-jazz.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Eurozoait szobát keresek a központban tűrőszoba használatra. Cím: et „Magányos úrnő” jelgére kérek a kiadóhivataltba.

Kiadó ujonnan festett, advari két szobás lakás Oradea, Erout Necunoscut 11.

Egy kis szoba kamarával kiadó. Oradea, Strada Simeon Stefan 24.

Oktatás

Lápossy zeneiskola hegedű, zongora- és zeneelméleti tanszakkal. — Bethlen u. 10.

Alkalmazás

Magyar, német, román levelező és könyvelő délutáni elfoglaltságot keres. címet „Szerény” jelgére a kiadóba ké.

Különféle.

Endlizést oleson és kiogástalanul csakis Aurél Lázár u. 11. ajtó 5. alatt készítetek.

Házias, keresztényeány teljes ellátásra felvétetik. Ugyanott ebédkoszt kapható. Oradea, Strada Cuza Vodi 18, emelet.

Adás-vétel

Ela d o 6-os magyar gazdasági cséplőgarnitúra. Oradea, Dr. Str. I. Maniu 5 sz.

Elsőrendű száraz házi szappant keresek megvételre, kis- és nagymennyiségben. Jó Lajos kereskedő Oradea, Tache lonescu 24

Nyomatványokat jutányos áron, csinos kivitelben készít a
Szent László nyomda Rt.
Oradea, Katolikus Kör.

Legujabban feltalált Csodatea. Epekövek, vesebajok, gyomorrontás biztos elmulasztására. 100 gramm 60 lei, 250 gramm, egész kurára 130 lei. — Földinövényzsír, a fájdalmas reumát, csúzt, közhvényt, érelmeszesedést, párszori bedörzsolésre teljesen elmulasztja. 75 gramm 50 lei, 150 gramm 90 lei. Kapható Oradea, Strada Sf Gheorghe 4.